

Kontsumitzaile eta erabiltzaileei
buruzko legeria
Legislación sobre
consumidores y usuarios

KONTSUMITZAILE
ETA ERABILTZAILEEI
BURUZKO LEGERIA

LEGISLACIÓN SOBRE
CONSUMIDORES Y USUARIOS

EUSKO JAURLARITZA

GOBIERNO VASCO

JUSTIZIA ETA HERRI
ADMINISTRAZIO SAILA

DEPARTAMENTO DE JUSTICIA
Y ADMINISTRACIÓN PÚBLICA

emari ta zabal zazu

Universidad
del País Vasco

Euskal Herriko
Unibertsitatea

KONTSUMITZAILE
ETA ERABILTZAILEEI
BURUZKO LEGERIA

LEGISLACIÓN SOBRE
CONSUMIDORES Y USUARIOS

LEIRE IMAZ ZUBIAUR

UPV/EHUko Zuzenbide Zibileko irakaslea

PATXI PETRIRENA ALTZUGUREN. ELHUYAR FUNDAZIOA

Itzultzailea

JUAN KRUIZ IGERABIDE SARASOLA

UPV/EHUko Euskara Zerbitzua

ANA LETURIA NAVAROA

UPV/EHUko Zuzenbide Fakultateko irakaslea

Bildumaren koordinatzailea

- © Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioa
Justizia eta Herri Administrazio Saila
Administración de la Comunidad Autónoma del País Vasco
Departamento de Justicia y Administración Pública
- © Euskal Herriko Unibertsitateko Argitalpen Zerbitzua
Servicio Editorial de la Universidad del País Vasco
www.argitalpenak.ehu.es - editorial@ehu.es

Fotokonposizioa/Fotocomposición: Ipar, S. Coop.
Zurbaran, 2-4 - 48007 Bilbao

Inprimatzea/Impresión: Itxaropena, S.A.
Araba Kalea, 45 - 20800 Zarautz (Gipuzkoa)

ISBN: 978-84-9860-449-8

Lege-gordailua/Depósito legal: BI - 2.921-2010

Lexikoa

a

abusuzko klausulak cláusulas abusivas
adingabea menor
adiskidetze-irizpena dictamen de conciliación
administrazio-egintzen eraginkortasuna eficacia de los actos administrativos
administrazio-kontratuak contratos administrativos
administrazio-prozedura procedimiento administrativo
administrazio-xedapena disposición administrativa
administrazio-zehapenak sanciones administrativas
aduana-zergen legeria legislación arancelaria
aginduzko araua norma imperativa
aizuntzea adulteración
akatsa edo omisioa error u omisión
akzio kolektiboa acción colectiva
alderdiak arbitraje-sistemaren mende jar-tzea sometimiento de las partes al sistema arbitral
aldez aurretik uko egitea (eskubideei) renuncia previa (de los derechos)
aldizkako argitalpena publicación periódica
aplikazio-eremua ámbito de aplicación
arau-hauslea infractor
arau-hauste arina infracción leve
arau-hauste larria infracción grave
arau-hauste oso larria infracción muy grave
arau-haustea infracción
arbitrajearen mende jarri someter(se) a arbitraje

arbitraje-hitza convenios arbitrales
arbitraje-organoak órganos de arbitraje, órganos arbitrales
argitaratzea (epaiak) publicación (de las sentencias)
asegurua seguro
asistentzia-kontrata contrato de asistencia
atxikimendu-emailea adherente
atxikitze-kontratu partikularra contrato de adhesión particular
aurkezpena presentación
aurre-ezartzailea predisponente
aurrez prestatzea, aurre-ezarpena predisposición (de una condición general)
azken xedekoa (kontratuaren gai diren ondasun eta zerbitzuen) destinatario final (de los bienes y servicios objeto del contrato)
azkendu (eskubideak) extinguirse (los derechos)

b

babes juridikoa, administratiboa eta teknikoa protección jurídica, administrativa y técnica
babes-eremu subjektiboa ámbito subjetivo de tutela
baldintza orokorra condición general
baldintza orokorren baliozkotasuna kontrolatzea control de la validez de las cláusulas generales
baliabide naturalak arrazoiz erabiltzea utilización racional de los recursos naturales

baliozko izateko betekizuna requisito de validez
baliozkotasuna (klausula batena, baldintza batena) validez (de una cláusula, de una condición)

banan-banan negoziatu gabeko klausulak, klausula banan-banan negoziatu gabeak cláusulas no negociadas individualmente

banatzea, banaketa distribución

bat etortzea (produktuak kontratuarekin), bat-etortzea conformidad (de los productos con el contrato)

behin behinekoz ixtea (establezimendu, instalazio edo zerbitzuak) cierre (de establecimientos, instalaciones o servicios)

behin betiko ixtea (establezimendu, instalazio edo zerbitzuak) clausura (de establecimientos, instalaciones o servicios)

bereizgarria distintivo

berme komertzial gehigarria garantía comercial adicional

berme komertziala garantía comercial

bermea garantía

berme-agiria documento de garantía

bermearen iraunaldia plazo de duración de la garantía

bermearen lurralde-hedadura alcance territorial de la garantía

berme-emailea garante

berrerortzea reincidencia

berreskatu repetir

berreskatze-akzioa acción de repetición

bidaia konbinatua viaje combinado

bidalketa-gastuak gastos de envío

bigarren eskuko produktua producto de segunda mano

bilgarria envoltorio

biltegitratzea almacenamiento

bukarazte-akzioa acción de cesación

d

debekuzko araua norma prohibitiva

defentsa-gabezia indefensión

deklaratze-akzioa acción declarativa

desegin (kontratua) resolver (el contrato)

deusez deklaraturako klausulak cláusulas declaradas nulas

deusez izatea (baldintza orokor bat), deuseztasuna (baldintza orokor batena) nulidad (de una condición general)

deuseztasun-akzio indibidualak acciones individuales de nulidad

doako laguntza juridikorako eskubidea derecho de asistencia jurídica gratuita

e

edari eta janarien salmenta ibiltaria venta ambulante de bebidas y alimentos

efektu kaltegarriak efectos adversos

egiteak (edo ez-egiteak) acciones (u omisiones)

egonaldia estancia

egun balioduna día hábil

ekitate equidad

ekitatezkoa equitativo

elkarrekikotasun reciprocidad

elkarreak asociaciones

enpresa publikoak empresas públicas

enpresaburua empresario

enpresaburu-elkarreak asociaciones empresariales

entrega-data fecha de entrega

entzuera eman ser oído en consulta

entzuera, entzuera ematea audiencia

epea geldieran utzi suspender el plazo

erabat deusez nulo de pleno derecho

erabat deuseza nulo de pleno derecho

erabilera eta kontsumo arrunt, ohiko eta orokorra uso o consumo común, ordinario y generalizado

erabilera pribatua uso privado

erabilera-kondizio normalak condiciones de uso normales

eraginkortasuna (baldintza orokor batena) eficacia (de una condición general)

eraginkortasuna eficacia

erantzukizun penala responsabilidad penal

erantzukizun zibila mugatzea limitación de la responsabilidad civil

erantzukizun zibila responsabilidad civil

erantzukizunaren muga límite de responsabilidad

erantzukizun-deklarazio judiziala declaración judicial de responsabilidad

erantzukizunetz gabetzea exoneración de la responsabilidad

erantzukizunetz gabetzeko arrazoia causa de exoneración de responsabilidad

erantzule solidario izan responder solidariamente

erregelamenduz baimendu gabeko edo debekaturiko produktuak productos reglamentariamente no permitidos o prohibidos

erregistro-inskripzioa inscripción registral

erreklamazio edo kexak reclamaciones o quejas

erreklamazio judiziala reclamación judicial

erreklamazioa reclamación

errentamendu finantzarioa arrendamiento financiero

errentamendua arrendamiento

erreserba baieztatzea confirmación de reserva

erreserba reserva

erretraktatze-akzioa acción de retractación

eskaintza (produktu, jarduera edo zerbitzuena) oferta (de productos, actividades o servicios)

eskatu ez diren prestazioak prestaciones no solicitadas

eskritura publikoa escritura pública

eskubide eta betebeharrak (kontsumitzaile edo erabiltzailearenak) derechos y deberes (del consumidor o usuario)

eskubide lehendik irabazia derecho adquirido

eskuetsi (kontratu edo negozio juridikoak) autorizar (contratos o negocios jurídicos)

eskura jarri (produktua) facilitar (un producto)

eskuratu (ondasunak edo zerbitzuak) adquirir (bienes o servicios)

esportatzea, esportazioa exportación

etxex etxeko zuzeneko salmenta venta directa a domicilio

euskarri iraunkorra soporte duradero

exekuzio-titulua ejecutoria

ez bat etortzea, bat-etortze eza falta de conformidad

ez-egitea (egitea edo ez-egitea) omisión (acción u omisión)

ezeztapena (bidaia baten) cancelación (de un viaje)

ezeztapen-gastu gasto de anulación

ezin aurreikusizko imprevisible

ezinbestezko kausa motivo de fuerza mayor

f

fabrikatzaileak duen guztizko erantzukizuna responsabilidad global del fabricante

fabrikatzailearen erantzukizun objektiboa responsabilidad objetiva del fabricante

fabrikatzailearen kontratuz kanpoko erantzukizuna responsabilidad extracontractual del fabricante

fabrikatzailearen kontratuzko erantzukizuna responsabilidad contractual del fabricante

fedea on objektiboa buena fe objetiva

fedea ona buena fe

fidantza fianza

fitxategi informatikoa fichero informático

formaltasunak formalidades

frankizia franquicia

frogaren karga, frogatzearen karga carga de la prueba

g

garraiobidea medio de transporte

gauzen gainean zuzenean esku hartzea intervención directa sobre las cosas

gehigarriak aditivos

gehigarri-zerrenda positiboak listas positivas de aditivos

geldieran utzirik, erretiraturik edo espresuki debekaturik dauden produktu edo zerbitzuak productos o servicios suspendidos, retirados o prohibidos expresamente

gizarte-hedabideak medios de comunicación social

gorputzeko lesioak lesiones corporales

gutxiagotasuna inferioridad

gutxiagotu (fabrikatzailearen edo inportatzailearen erantzukizuna) reducirse (la responsabilidad del fabricante o importador)

gutzirako prezioa precio total

h

hartzekodun-konkurtoa concurso de acreedores

herriratzegastua gastos de repatriación

hirugarren baten esku-hartzea intervención de un tercero

hornitu (produktua) suministrar (un producto)

hornitzailea proveedor

hornitzea suministro

hutsaldu (kontratua) rescindir (el contrato)
hutsegite administratiboa error administrativo

i

ibilbidea itinerario
idatzi gabeko kontratua contratación no escrita
idatzita edo beste edozein euskarri iraunkorretan por escrito o en cualquier otro soporte de naturaleza duradera
ikuskapena inspección
independentzia (elkartea) independencia (de las asociaciones)
informazio egiazko, eraginkor eta nahikoa información veraz, eficaz y suficiente
informazio-eskubidea derecho a la información
inportatzea, inportazioa importación
inskribatu (kontratu edo negozio juridikoak) inscribir (contratos o negocios jurídicos)
instrukzioak instrucciones
integratu (beste ondasun higigarri edo higiezin batean) incorporar (a otro bien mueble o inmueble)
interes kolektiboak (kontsumitzaile eta erabiltzaileenak) intereses colectivos (de los consumidores y usuarios)
interes lausoak (kontsumitzaile eta erabiltzaileenak) intereses difusos (de los consumidores)
interesdunak espresuki uko egitea renuncia expresa del interesado
irabazasmoa ánimo de lucro
irabazasmoa duten pertsona juridikoak personas jurídicas con ánimo de lucro
iraungitze-data caducidad, fecha de caducidad
iruzurra fraude
isiltzea (kontratu aurreko informazio garrantzitsua) omisión (de información precontractual relevante)
Izaera Pertsonaleko Datuen Babeserako Lege Organikoa Ley Orgánica de Protección de Datos de Carácter Personal
izaeraz iraunkorra den produktua producto de naturaleza duradera
izen komertziala denominación comercial

j

jabetza-erregistratzailea registrador de la propiedad
janari ontziratutak alimentos envasados
janari-produktuak productos alimentarios
jarraipenezko traktua tracto continuado
jasotze-agiria recibo justificante
jatorriko akatsak defectos originarios

k

kalte materialak daños materiales
kalte moralak daños morales
kalteak konpondu reparar (los daños)
kaltearen kausa, kaltearen sorrera producción del daño, causación del daño
kaltetuna perjudicado
kaltetunarekiko efekturik gabea ineficaz frente al perjudicado
kaltetunaren errua culpa del perjudicado
kalte-galerak daños y perjuicios
kalte-galerak ordaindu resarcir (daños y perjuicios)
kalte-ordaina indemnización
kanbio-tasa tipo de cambio
kasazio-errekurtsoa recurso de casación
kaudimengabezia insolvencia
kautelazko geldiera suspensión cautelar
kendu (fabrikatzailearen edo inportatzailearen erantzukizuna) suprimirse (la responsabilidad del fabricante o importador)
klausula berdinak cláusulas idénticas
klausula eztabaidatuak cláusulas controvertidas
klausula onuragarriagoak cláusulas más benéficas
klausulak banan-banan negoziatzea negociación individual de las cláusulas
klausulei publikotasuna ematea publicidad (de las cláusulas)
komisioduna comisionista
komunikazio komertziala comunicación comercial
konpontze- eta mantentze-zerbitzuak servicios de reparación y mantenimiento
konpontzea (kalte-galerak) reparación (de daños y perjuicios)
konpontzea (produktua) reparación (del producto)

- kontratzeko borondatearen adierazpena** declaración negocial
- kontratazio elektronikoa** contratación electrónica
- kontratu aurreko informazio garrantzitsua** información precontractual relevante
- kontratu aurreko informazioa** información precontractual
- kontratu elektronikoa** contratación electrónica
- kontratua aldatzea, kontratu-aldakuntza** modificación del contrato
- kontratua behar bezala ez betetzea** cumplimiento defectuoso del contrato
- kontratua burutzea** celebración del contrato
- kontratua egiteko borondatea** voluntad de contratar
- kontratua ez betetzea** incumplimiento del contrato
- kontratua gauzatzea** ejecución del contrato
- kontratua profesionalaren borondateari lotzea** vinculación del contrato a la voluntad del profesional
- kontratu-agiria** documento contractual
- kontratuan txertatzeko betekizunak** requisitos de incorporación
- kontratuaren denuntzia** denuncia del contrato
- kontratuaren eraginkortasunik eza** ineficacia del contrato
- kontratu-atxikitzea** adhesión
- kontratu-deuseztasuna** nulidad contractual
- kontratu-deuseztasunaren arau erkideak** reglas comunes de la nulidad contractual
- kontratuetakoko baldintza orokorrak** condiciones generales de la contratación
- Kontratuetakoko Baldintza Orokorraren Erregistroa** Registro de Condiciones Generales de la Contratación
- kontratugile nagusia** contratante principal
- kontratugileak** contratantes
- kontratugileen berdintasuna** igualdad de los contratantes
- kontratu-proposamena** propuesta de contratación
- kontratuz kanpoko erantzukizuna** responsabilidad extracontractual
- kontratuzko erantzukizuna** responsabilidad contractual
- kontsulta- eta ordezkaritza-organoak** órganos de consulta y representación
- kontsulta-eskubidea** derecho de consulta
- kontsumitzaile edo erabiltzaileen elkarteak** organizaciones de consumidores o usuarios
- kontsumitzaile edo erabiltzaileen informazioarako bulegoak** oficinas de información al consumidor o usuario
- kontsumitzaile edo erabiltzaileen informazioarako zerbitzuak** servicios de información al consumidor o usuario
- kontsumitzaile eta erabiltzailearen bizilekua** domicilio (del consumidor y usuario)
- kontsumitzaile eta erabiltzailearen eskubideak mugatzea** limitación de los derechos del consumidor y usuario
- kontsumitzaile eta erabiltzaileen babesa eta defentsa** protección y defensa de los consumidores y usuarios
- Kontsumitzaile eta erabiltzaileen defentsarako lege orokorra** Ley General para la Defensa de los Consumidores y Usuarios
- kontsumitzaile eta erabiltzaileen interes legitimoak** legítimos intereses de los consumidores y usuarios
- kontsumitzaile eta erabiltzaileen interesen kaltea** lesión de los intereses de los consumidores y usuarios
- kontsumitzaile eta erabiltzaileen interesentzako arriskua** riesgo para los intereses de los consumidores y usuarios
- Kontsumitzaile eta Erabiltzaileen Kontseilua** Consejo de Consumidores y Usuarios
- kontsumitzaileak kontratua amaitzeko duen eskubidea** derecho del consumidor a poner fin al contrato
- kontsumitzaileari mesedegarrien zaion interpretazioa** interpretación más favorable para el consumidor
- kontsumitzaileari oinarrizko eskubideak kentzea** privación de derechos básicos del consumidor
- Kontsumitzaileen Elkartearen Estatuko Erregistroa** Registro Estatal de Asociaciones de Consumidores
- kontsumitzaileen eskubideak** derechos de los consumidores
- kontsumo alorreko hezkuntza- eta prestakuntza-lanak** tareas de educación y formación en materia de consumo
- Kontsumo Institutu Nazionala** Instituto Nacional del Consumo

kontsumo pribatua consumo privado
Kontsumo Sektoreko Konferentzia Conferencia Sectorial de Consumo
kontsumoa orientatzeko kanpainak campañas de orientación del consumo
kontsumo-arloko hezkuntza eta prestakuntzarako eskubidea derecho a la educación y formación en materia de consumo
kontsumo-ildoak pautas de consumo
kontu-auditoriak auditorías de cuentas
kooperatibak cooperativas
kostuzko edo neurritz kanpoko oztopoak obstáculos onerosos o desproporcionados

I

lagapena cesión
lagapen-hartzailea cesionario
lagin-hartzea toma de muestras
lege-iruzurra fraude de ley
lege-xedapena disposición legal
legezko bermea garantía legal
legitimazio aktiboa legitimación activa
legitimazio pasiboa legitimación pasiva
lesio pertsonalak lesiones personales
lotu (beste ondasun higigarri edo higiezin bati) unir (a otro bien mueble o inmueble)
lurraldean sustraitzea implantación territorial

M

mandataria mandatario
manipulazio industrialak manipulaciones industriales
mendekotasuna subordinación
merkataritza elektronikoa comercio electrónico
Merkataritza Erregistroaren Aldizkari Ofiziala Boletín Oficial del Registro Mercantil
merkataritza-artekaria corredor de comercio
merkataritza-erregistratzailea registrador mercantil
merkataritza-salerosketa transacción comercial
merkataritza-sozietatea sociedad mercantil
merkataritza-zuzenbidea derecho mercantil
merkatu-balioa valor de mercado
merkatu-operadorea operador de mercado
merkaturatzea comercialización
merkatutik behin betiko erretiratzea retirada del mercado definitiva

merkatutik zuhurtziaz erretiratzea retirada precautoria del mercado
mugatu, muga ezarri (fabrikatzaileak duen guztizko erantzukizuna/-ri) limitar (la responsabilidad global del fabricante)
muga-zerga arancel

N

nagusitasun-egoera batez abusatzea abuso de una posición dominante
nazioarteko hitzarmenak convenios internacionales
normal eta aurreikus daitekeen moduan erabiltzea condiciones normales y previsibles de utilización
notarioa notario

O

ohiko izena denominación usual
oinarrizko beharrianetarako ondasunak bienes de primera necesidad
oinordetza-kontratuak contratos sucesorios
omisioa (akatsa edo omisioa) omisión (error u omisión)
ondasun edo zerbitzua ordeztea sustitución del bien o servicio
ondasun higigarriak bienes muebles
ondasun iraunkorrak bienes de naturaleza duradera
ontzia envase
onura publikoa utilidad pública
ordaingarri diren kalteak daños resarcibles
ordainketa-txartela tarjeta de pago
ordezkaritza duten kontsumitzaile eta erabiltzaileen elkarteak asociaciones de consumidores y usuarios representativas
ordezkaritza handieneko enpresaburu-erakundeak organizaciones empresariales más representativas
ordezkaritza-eskubidea derecho de representación
ordezko pieza repuesto
ordezko piezak repuestos
ordeztea (produktua) sustitución (del producto)
osasan-arloko profesionalak profesionales sanitarios
osasan-interesa interés sanitario

ostatu, ostataleku alojamiento, establecimiento de alojamiento, lugar de alojamiento

otordu (zenbat) comida (número)

otordu-zerbitzua régimen alimenticio

P

partaidetza-eskubidea derecho de participación

partitzea reparto

penalizazioa penalización

pertsonak zuzenean derrigortzea compulsión directa sobre las personas

porrota quiebra

prebentziozko idatz-oharrak anotaciones preventivas

premiamenduzko administrazio-prozedura procedimiento administrativo de apremio

preskribatu (akzioak) prescribir (la acción)

preskribatu prescribir

preskripzioa etetea interrupción de la prescripción

prezio-jaitsiera rebaja del precio

produktu akastuna producto defectuoso

produktu akastunek eragindako kalteen erantzukizun zibila responsabilidad civil por los daños ocasionados por productos defectuosos

produktu baten prestazioak prestaciones de un producto

produktu bukatu batean integraturiko elementua elemento integrado en un producto terminado

produktu bukatua producto terminado

produktu bukatua producto terminado

produktua zirkulazioan jarri poner en circulación el producto

produktuaren instrukzioak instrucciones del producto

profesionala profesional

Prozedura Zibilaren Legea Ley de Enjuiciamiento Civil

prozesuan esku hartzen dutenak intervinientes en el proceso

publiko egitea (epaiak), publikotasuna ematea (epaiei) publicidad (de las sentencias)

publiko egitea (erregistro-idazpenak) publicidad (de los asientos registrales)

publikotasun-ondorioetarako eta ez bestetarako a los exclusivos efectos de publicidad

publizitate falsu edo engainagarria publicidad falsa o engañosa

publizitatea (produktu, jarduera edo zerbitzuen) publicidad (de productos, actividades o servicios)

S

salerosketa-kontratua contrato de compraventa

salgai aizundua mercancía adulterada

salgaia konfiskatzea decomiso de la mercancía

salmenta (ondasun eta zerbitzuen) venta (de bienes y servicios)

salmenta ibiltaria ambulante

saltzailearen erantzukizuna responsabilidad del vendedor

saltzea venta

sanotzea saneamiento

segidako traktua tracto sucesivo

segurtasun juridikoa seguridad jurídica

solteko produktua producto a granel

sozietate-izena denominación social

substantzia toxikoak sustancias tóxicas

sustapena (ondasun eta zerbitzuen) promoción (de bienes y servicios)

sustapena (produktu, jarduera edo zerbitzuen) promoción (de productos, actividades o servicios)

T

talde kaltebera colectivo vulnerable

telefonozko kontratua contratación telefónica

transposizioz jasotzea (direktiba bat) transposición (de una directiva)

trazabilitate trazabilidad

txertaezintasun-deklarazio acción de no incorporación

U

uko egin (eskubide bati) renunciar (a un derecho)

urrunetik egindako kontratua, urrunetiko kontratua contrato celebrado a distancia, contratación a distancia

urrunetiko salmenta venta a distancia
utziesten desistimiento
utzietsi desistir

X

xedeko destinatario
xehekaria detallista

Z

zehapen irmoak sanciones firmes
zehapenak publiko egiteko moduak formas
de publicidad de las sanciones
zehapenak sanciones

zehapen-araua norma sancionadora
zehapen-araubidea régimen sancionador
zehapen-espediente administratiboa expediente administrativo sancionador
zehatzeko ahalmena potestad sancionadora
zeinua signo
zetzuz aurreikus dakiokkeen erabilera uso razonablemente previsible
zerbitzu publikoen emakidadun diren enpresak empresas concesionarias de servicios públicos
zerbitzu-emailea prestador de servicios
zirkulazioan jartzea (produktu akastuna) puesta en circulación (del producto defectuoso)
zuzenbide zibila derecho civil

Léxico

a

a los exclusivos efectos de publicidad publikotasun-ondorioetarako eta ez bestetarako
abuso de una posición dominante nagusitasun-egoera batez abusatzea
acción colectiva akzio kolektiboa
acción de cesación bukarazte-akzioa
acción de no incorporación txertaezintasundeklarazioa
acción de repetición berreskatze-akzioa
acción de retractación erretrektatze-akzioa
acción declarativa deklaratzeko-akzioa
acción individual akzio indibiduala
acciones (u omisiones) egiteak (edo ez-egiteak)
acciones individuales de nulidad deuseztasun-akzio indibidualak
adherente atxikimendu-emailea
adhesión kontratu-atxikitzea
aditivos gehigarriak
adquirir (bienes o servicios) eskuratu (ondasunak edo zerbitzuak)
adulteración aizuntzea
alcance territorial (de la garantía) (bermearen) lurralde-hedadura
alimentos envasados janari ontziratuak
almacenamiento biltegiatzea
alojamiento, establecimiento de alojamiento, lugar de alojamiento ostatu, ostataleku
ámbito de aplicación aplikazio-eremua
ámbito subjetivo de tutela babes-eremu subjektiboa

ánimo de lucro irabazasmoa
anotaciones preventivas prebentziozko idatzo-harrak
arancel muga-zerga
arrendamiento errentamendua
arrendamiento financiero errentamendu finantzarioa
asociaciones de consumidores y usuarios kontsumitzaile eta erabiltzaileen elkarteak
asociaciones de consumidores y usuarios representativas ordezkaritza duten kontsumitzaile eta erabiltzaileen elkarteak
asociaciones elkarteak
asociaciones empresariales enpresaburu-elkarteak
audiencia entzueria, entzueria ematea
auditoría de cuentas kontu-auditoretza
autorizar (contratos o negocios jurídicos) eskuztasi (kontratu edo negozio juridikoak)

b

bienes de naturaleza duradera ondasun iraunkorrak
bienes de primera necesidad oinarrizko beharrezanetarako ondasunak
bienes muebles ondasun higarriak
Boletín Oficial del Registro Mercantil Merkataritza Erregistroaren Aldizkari Ofiziala
buena fe fede ona
buena fe objetiva fede on objektiboa

C

caducidad iraungitze-data
campañas de orientación del consumo kontsumoa orientatzeko kanpainak
cancelación (de un viaje) (bidaia baten) ezeztapen
carga de la prueba frogaren karga, frogatzearen karga
causa de exoneración (de responsabilidad) (erantzukizunez) gabetzeko arrazoa
celebración del contrato kontratua burutzea
cesión lagapena
cesionario lagapen-hartzailea
cierre (de establecimientos, instalaciones o servicios) behin behinekoz ixtea (establezimendu, instalazio edo zerbitzuak)
cláusulas abusivas abusuzko klausulak
cláusulas controvertidas klausula eztabaidatuak
cláusulas declaradas nulas deusez deklaratu-tako klausulak
cláusulas idénticas klausula berdinak
cláusulas más beneficiosas klausula onuragarriagoak
cláusulas no negociadas individualmente banan-banan negoziatu gabeko klausulak, klausula banan-banan negoziatu gabeak
clausura (de establecimientos, instalaciones o servicios) behin betiko ixtea (establezimendu, instalazio edo zerbitzuak)
colectivo vulnerable talde kaltebera
comercialización merkaturatzea
comercio electrónico merkataritza elektronikoa
comida (número) otordu (zenbat)
comisionista komisiioduna
compulsión directa sobre las personas pertsonak zuzenean derrigortzea
comunicación comercial komunikazio komertziala
concurso de acreedores hartzekodun-konkurtoa
condición general baldintza orokorra
condiciones de uso normales erabilera-kondizio normalak
condiciones generales de la contratación kontratu-tako baldintza orokorrak
condiciones normales y previsibles de utilización normal eta aurreikus daitekeen moduan erabiltzea

Conferencia Sectorial de Consumo

Kontsumo Sektoreko Konferentzia

confirmación de reserva erreserba baieztatze
conformidad (de los productos con el contrato) bat etortze (produktuak kontratua-rekin), bat-etortze

Consejo de Consumidores y Usuarios Kontsumitzaile eta Erabiltzaileen Kontseilua

consumo privado kontsumo pribatua

contratación a distancia, contrato celebrado a distancia urrunetiko kontratua, urrunetik egindako kontratua

contratación electrónica kontratu elektronikoa

contratación no escrita idatzi gabeko kontratua

contratación telefónica telefonozko kontratua

contratante principal kontratugile nagusia

contratantes kontratugileak

contrato administrativo administrazio-kontratua

contrato de adhesión particular atxikitze-kontratu partikularra

contrato de asistencia asistentzia-kontratua

contrato de compraventa salerosketa-kontratua

contrato sucesorio oinordetza-kontratua

control de la validez de las cláusulas generales baldintza orokorren baliozkotasuna kontrolatzea

convenio arbitral arbitraje-hitzarmena

convenios internacionales nazioarteko hitzarmenak

cooperativas kooperatibak

corredor de comercio merkataritza-artekaria

culpa del perjudicado kalte-dunaren errua

cumplimiento defectuoso del contrato kontratua behar bezala ez betetzea

d

daños materiales kalte materialak

daños morales kalte moralak

daños resarcibles ordaingarri diren kalteak

daños y perjuicios kalte-galerak

declaración judicial de responsabilidad erantzukizun-deklarazio judiziala

declaración negocial kontratatze-ko borondataren adierazpena

decomiso de la mercancía salgaia konfiskatzea

defectos originarios jatorriko akatsak

denominación comercial izen komertziala

denominación social sozietate-izena

denominación usual ohiko izena

denuncia del contrato kontratuaren denuntzia

derecho a la educación y formación en materia de consumo kontsumo-arloko hezkuntza eta prestakuntzarako eskubidea

derecho a la información informazio-eskubidea

derecho adquirido eskubide lehendik irabazia

derecho civil zuzenbide zibila

derecho de asistencia jurídica gratuita doako laguntza juridikorako eskubidea

derecho de consulta kontsulta-eskubidea

derecho de participación partaidetza-eskubidea

derecho de representación ordezkaritza-eskubidea

derecho del consumidor a poner fin al contrato kontsumitzaileak kontratua amaitzeko duen eskubidea

derecho mercantil merkataritza-zuzenbidea

derechos de los consumidores kontsumitzaileen eskubideak

derechos y deberes (del consumidor o usuario) eskubide eta betebeharrak (kontsumitzaile edo erabiltzailearenak)

desistimiento utziespena

desistir utzietsi

destinatario final (de los bienes y servicios objeto del contrato) azken xedekoa (kontratuaren gai diren ondasun eta zerbitzuen)

destinatario xedeko

detallista xehekaria

día hábil egun balioduna

dictamen de conciliación adiskidetze-irizpena

disposición administrativa administrazio-xedapena

disposición legal lege-xedapena

distintivo bereizgarria

distribución banatzea, banaketa

documento contractual kontratu-agiria

documento de garantía berme-agiria

domicilio (del consumidor y usuario) kontsumitzaile eta erabiltzailearen bizilekua

e

efectos adversos efektu kaltegarriak

eficacia (de una condición general) eragin-kortasuna (baldintza orokor batena)

eficacia de los actos administrativos administrazio-egintzen eragin-kortasuna

ejecución del contrato kontratua gauzatzea

ejecutoria exekuzio-titulua

elemento integrado en un producto terminado produktu bukatu batean integraturiko elementua

empresario enpresaburua

empresas concesionarias de servicios públicos zerbitzu publikoen emakidadun diren enpresak

empresas públicas enpresa publikoak

envase ontzia

envoltorio bilgarria

equidad ekitatea

equitativo ekitatezkoa

error administrativo hutsegite administratiboa

error u omisión akatsa edo omisioa

escritura pública eskritura publikoa

estancia egonaldia

exoneración de responsabilidad erantzukizunez gabetzea

expediente administrativo sancionador zehapen-espediente administratiboa

exportación esportatzea, esportazioa

extinguirse los derechos eskubideak azkendu

f

facilitar (un producto) eskura jarri (produktua)

falta de conformidad ez bat etortzea, bat-etortze eza

fecha de caducidad iraungitze-data

fecha de entrega entrega-data

fianza fidantza

fichero informático fitxategi informatikoa

formalidades formaltasunak

formas de publicidad de las sanciones zehapenak publiko egiteko moduak

franquicia frankizia

fraude de ley lege-iruzurra

fraude iruzurra

g

garante berme-emailea
garantía bermea
garantía comercial adicional berme komertzial gehigarria
garantía comercial berme komertziala
garantía legal legezko bermea
gasto de anulación ezeztapen-gastua
gastos de envío bidalketa-gastuak
gastos de repatriación herriratze-gastuak

i

igualdad de los contratantes kontratugileen berdintasuna
implantación territorial lurraldean sustraitzea
importación inportatzea, inportazioa
imprevisible ezin aurreikusizkoa
incorporar (a otro bien mueble o inmueble) integratu (beste ondasun higigarri edo higerzin batean)
incumplimiento del contrato kontratua ez betetzea
indefensión defentsa-gabezia
indemnización kalte-ordaina
independencia (de las asociaciones) (elkar-teen) independentzia
ineficacia del contrato kontratuaren eragin-kortasunik eza
ineficaz frente al perjudicado kaltetunarekiko efekturik gabea
inferioridad gutxiagotasuna
información precontractual kontratu aurreko informazioa
información precontractual relevante kontratu aurreko informazio garrantzitsua
información veraz, eficaz y suficiente informazio egiazko, eraginkor eta nahikoa
infracción arau-haustea
infracción grave arau-hauste larria
infracción leve arau-hauste arina
infracción muy grave arau-hauste oso larria
infractor arau-hauslea
inscribir (contratos o negocios jurídicos) inskribatu (kontratu edo negozio juridikoak)
inscripción registral erregistro-inskripzioa
insolvencia kaudimengabezia
inspección ikuskapena

Instituto Nacional del Consumo Kontsumo Institutu Nazionala
instrucciones instrukzioak
interés sanitario osasun-interes
intereses colectivos (de los consumidores y usuarios) (kontsumitzaile eta erabiltzaileen) interes kolektiboak
intereses difusos (de los consumidores) (kontsumitzaile eta erabiltzaileen) interes lausoak
interpretación más favorable para el consumidor kontsumitzaileari mesedegarrien zaion interpretazioa
interrupción de la prescripción preskripzioa etetea
intervención de un tercero hirugarren baten esku-hartzea
intervención directa sobre las cosas gauzen gainean zuzenean esku hartzea
intervinientes en el proceso prozesuan esku hartzen dutenak
itinerario ibilbidea

l

legislación arancelaria aduana-zergen legeria
legitimación activa legitimazio aktiboa
legitimación pasiva legitimazio pasiboa
legítimos intereses de los consumidores y usuarios kontsumitzaile eta erabiltzaileen interes legitimoak
lesión de los intereses de los consumidores y usuarios kontsumitzaile eta erabiltzaileen interesen kaltea
lesiones corporales gorputzeko lesioak
lesiones personales lesio pertsonalak
Ley de Enjuiciamiento Civil Prozedura Zibilaren Legea
Ley General para la Defensa de los Consumidores y Usuarios Kontsumitzaile eta erabiltzaileen defentsarako lege orokorra
Ley Orgánica de Protección de Datos de Carácter Personal Izaera Pertsonaleko Datuen Babeserako Lege Organikoa
limitación de la responsabilidad civil erantzukizun zibila mugatzea
limitación de los derechos del consumidor y usuario kontsumitzaile eta erabiltzailearen eskubideak mugatzea

limitar (la responsabilidad global del fabricante) mugatu, muga ezarri (fabrikatzaileak duen guztizko erantzukizuna/-ri)
listas positivas de aditivos gehigarri-zerrenda positiboak

m

mandatario mandataria
manipulaciones industriales manipulazio industrialak
medio de transporte garraio-bidea
medios de comunicación social gizarte-he-dabideak
menor adingabea
mercancía adulterada salgai aizundua
modificación del contrato kontratua aldatze, kontratu-aldakuntza
motivo de fuerza mayor ezinbesteko kausa

n

negociación individual de las cláusulas klausulak banan-banan negoziatzea
norma imperativa aginduzko araua
norma prohibitiva debekuzko araua
norma sancionadora zehapen-araua
notario notarioa
nulidad (de una condición general) deusez izatea (baldintza orokor bat), deuseztasuna (baldintza orokor batena)
nulidad contractual kontratu-deuseztasuna
nulo de pleno derecho erabat deusez

o

obstáculos onerosos o desproporcionados kostuzko edo neurritz kanpoko oztupoak
oferta (de productos, actividades o servicios) eskaintza (produktu, jarduera edo zerbitzua)
oficinas de información al consumidor o usuario kontsumitzaile edo erabiltzaileen informaziorako bulegoak
omisión (acción u omisión) ez-egitea (egitea edo ez-egitea)
omisión (de información precontractual relevante) isiltzea (kontratu aurreko informazio garrantzitsua)
omisión (error u omisión) omisioa (akatsa edo omisioa)

omisiones (acciones u omisiones) ez-egiteak (egiteak edo ez-egiteak)
operador de mercado merkatu-operadorea
organizaciones de consumidores o usuarios kontsumitzaile edo erabiltzaileen elkarteak
organizaciones empresariales más representativas ordezkaritza handieneko enpresaburu-erakundeak
órganos de arbitraje, órganos arbitrales arbitraje-organoak
órganos de consulta y representación kontsulta- eta ordezkaritza-organoak

p

pautas de consumo kontsumo-ildoak
penalización penalizazioa
perjudicado kaltetuna
personas jurídicas con ánimo de lucro irabazsmoa duten pertsona juridikoak
plazo de duración de la garantía bermearen iraunaldia
poner en circulación (el producto) (produktua) zirkulazioan jarri
por escrito o en cualquier otro soporte de naturaleza duradera idatzita edo beste edozein euskarri iraunkorretan
potestad sancionadora zehatzeko ahalmena
precio total guztirako prezio
predisponente aurre-ezartzailea
predisposición (de una condición general) aurrez prestatzea, aurre-ezarpena
prescribir (la acción) (akzioak) preskribatu
presentación aurkezpena
prestaciones (de un producto) (produktu baten) prestazioak
prestaciones no solicitadas eskatu ez diren prestazioak
prestador de servicios zerbitzu-emailea
privación de derechos básicos del consumidor kontsumitzaileari oinarritzko eskubi-deak kentzea
procedimiento administrativo administrazio-prozedura
procedimiento administrativo de apremio premiamenduzko administrazio-prozedura
producción del daño, causación del daño kaltearen kausa, kaltearen sorrera
producto a granel solteko produktua

producto de naturaleza duradera izaeraz iraunkorra den produktua

producto de segunda mano bigarren eskuko produktua

producto defectuoso produktu akastuna

producto terminado produktu bukatua

productos alimentarios janari-produktuak

productos o servicios suspendidos, retirados o prohibidos expresamente geldieran utzirik, erretiraturik edo espresuki debekaturik dauden produktu edo zerbitzuak

productos reglamentariamente no permitidos o prohibidos erregelamenduz baimendu gabeko edo debekaturiko produktuak

profesional profesionala

profesionales sanitarios osasun-arloko profesionalak

promoción (de bienes y servicios) (ondasun eta zerbitzuen) sustapena

promoción (de productos, actividades o servicios) sustapena (produktu, jarduera edo zerbitzuen)

propuesta de contratación kontratu-propozamena

protección jurídica, administrativa y técnica babes juridikoa, administratiboa eta teknikoa

protección y defensa de los consumidores y usuarios kontsumitzaile eta erabiltzaileen babesa eta defentsa

proveedor hornitzailea

publicación (de las sentencias) (epaiak) argitaratzea

publicación periódica aldizkako argitalpena

publicidad (de las cláusulas) klausulei publikotasuna ematea

publicidad (de las sentencias) publiko egitea (epaiak), publikotasuna ematea (epaiak)

publicidad (de los asientos registrales) publiko egitea (erregistro-idazpenak)

publicidad (de productos, actividades o servicios) publizitatea (produktu, jarduera edo zerbitzuen)

publicidad falsa o engañosa publizitate faltsu edo engainagarria

puesta en circulación (del producto defectuoso) zirkulazioan jartzea (produktu akastuna)

Q

quebra porrota

R

razón social sozietate-izena

rebaja del precio prezio-jaitziera

recibo justificante jasotze-agiria

reciprocidad elkarrekikotasuna

reclamación erreklamazioa

reclamación judicial erreklamazio judiziala

reclamaciones o quejas erreklamazio edo kezak

recurso de casación kasazio-errekurtsoa

reducirse (la responsabilidad del fabricante o importador) gutxiagotu (fabrikatzailearen edo inportatzailearen erantzukizuna)

régimen alimenticio otordu-zerbitzua

régimen sancionador zehapen-araubidea

registrador de la propiedad jabetza-erregistro-tratzailea

registrador mercantil merkataritza-erregistro-tratzailea

Registro de Condiciones Generales de la Contratación Kontratuetakako Baldintza Orokorren Erregistroa

Registro Estatal de Asociaciones de Consumidores Kontsumitzaileen Elkarteen Estatuko Erregistroa

reglas comunes de la nulidad contractual kontratu-deuseztasunaren arau erkideak

reincidencia berrerortzea

renuncia expresa del interesado interesdunak espresuki uko egitea

renuncia previa (de los derechos) aldez aurretik uko egitea (eskubideei)

renunciar (a un derecho) uko egin (eskubide bati)

reparación (de daños y perjuicios) konpontzea (kalte-galerak)

reparación (del producto) (produktua) konpontzea

reparar (los daños) kalteak konpondu

reparto partitzea

repetir berreskatu

repuestos ordezko piezak

requisito de validez baliozko izateko betekizuna

requisitos de incorporación kontratuan txertatzeko betekizunak

resarcir (daños y perjuicios) kalte-galerak ordaindu
rescindir (el contrato) hutsaldu (kontratua)
reserba erreserba
resolver (el contrato) desegin (kontratua)
responder solidariamente erantzule solidario izan
responsabilidad civil erantzukizun zibila
responsabilidad civil por los daños ocasionados por productos defectuosos produktu akastunek eragindako kalteen erantzukizun zibila
responsabilidad contractual kontratuzko erantzukizuna
responsabilidad extracontractual kontratuz kanpoko erantzukizuna
responsabilidad global del fabricante fabrikatzaileak duen guztizko erantzukizuna
responsabilidad objetiva del fabricante fabrikatzailearen erantzukizun objektiboa
responsabilidad penal erantzukizun penala
retirada del mercado definitiva merkatutik behin betiko erretiratzea
retirada precautoria del mercado merkatutik zuhurtziaz erretiratzea
riesgo para los intereses de los consumidores y usuarios kontsumitzaile eta erabiltzaileen interesentzako edo arriskua

S

sanciones administrativas administrazio-zehapenak
sanciones firmes zehapen irmoak
sanciones zehapenak
saneamiento saneatzea
seguridad jurídica segurtasun juridikoa
seguro aseguruia
ser oído en consulta entzueria eman
servicios de información al consumidor o usuario kontsumitzaile edo erabiltzaileen informaziorako zerbitzuak
servicios de reparación y mantenimiento konpontze- eta mantentze-zerbitzuak
signo zeinua
sociedad mercantil merkataritza-sozietatea
someter(se) a arbitraje arbitrajearen mende jarri
sometimiento de las partes al sistema arbitral alderdiak arbitraje-sistemaren mende jartzea

soporte duradero euskarri iraunkorra
subordinación mendekotasuna
suministrar (un producto) hornitu (produktua)
suministro hornitzea
suprimirse (la responsabilidad del fabricante o importador) kendu (fabrikatzailearen edo inportatzailearen erantzukizuna)
suspender el plazo epea geldieran utzi
suspensión cautelar kautelazko geldiera
sustancias tóxicas substantzia toxikoak
sustitución (del producto) ordeztea (produktua)
sustitución del bien o servicio ondasun edo zerbitzua ordeztea

T

tareas de educación y formación en materia de consumo kontsumo alorreko hezkuntza- eta prestakuntza-lanak
tarjeta de pago ordainketa-txartela
tipo de cambio kanbio-tasa
toma de muestras lagin-hartzea
tracto continuado jarraipenezko traktua
tracto sucesivo segidako traktua
transacción comercial merkataritza-saleroketa
transposición (de una directiva) (direktiba bat) transposizioz jasotzea
trazabilidad trazabilitatea

U

unir (a otro bien mueble o inmueble) lotu (beste ondasun higigarri edo higiezin bati)
uso o consumo común, ordinario y generalizado erabilera eta kontsumo arrunt, ohiko eta orokorra
uso privado erabilera pribatua
uso razonablemente previsible zentzuz aurreikus dakioken erabilera
utilidad pública onura publikoa
utilización racional de los recursos naturales baliabide naturalak arrazoiz erabiltzea

V

validez (de una cláusula, de una condición) baliozkotasuna (klausula batena, baldintza batena)

valor de mercado merkatu-balioa
venta (de bienes y servicios) (ondasun eta zerbitzuen) salmenta
venta a distancia urrunetikoko salmenta
venta ambulante salmenta ibiltaria
venta directa a domicilio etxez etxeko zuzeneko salmenta

venta saltzea, salmenta
vaje combinado bidaia konbinatua
vinculación del contrato a la voluntad del profesional kontratua profesionalaren borondateari lotzea
voluntad de contratar kontratua egiteko borondatea

Irakurleak esku artean duena LEGEAK-LEYES bildumaren ale berri bat da, kontsumitzaile eta erabiltzaileen defentsa eta baberako arau nagusiek osatzen dutena. Euskal Herriko Unibertsitateak, Zuzenbide Fakultateak eta Eusko Jaurlaritzako Justizia Sailak euskara juridikoaren normalizazioa arlo guztietara hedatzearen alde hartu zuten konpromisotik eratorritako ekimenaren fruitua da honako ale hau ere, Espainiako ordenamendu juridikoaren lege-testu garrantzitsuenak euskaraz emateko helburuak gidatuta plazaratutakoa.

Kontsumitzaile eta erabiltzaileen legeri hau oso erabilgarria da eurontzat, kontsumitzaile eta erabiltzaile diren aldetik dituzten eskubideak baliatzeko ez ezik, euskal legeak aitortzen dizkien hizkuntza-eskubideak duintasunez eta modu eraginkor batean gauzatzeko ere. Baliagarria da, halaber, administrazio publikoentzat, beren babes-funtzioa betetzeko tresna egokia izan dezaten eskura. Orobat da baliagarria epaitegietako eta arbitrajeetako arduradunak beren jarduna euskaraz egitera bultzatzeko. Eta, zer esanik ez, unibertsitatean ikerkuntza eta heziketa, berme osoz, euskaraz egin daitezela ziurtatzeko ere balio dezake LEGEAK-LEYES bildumaren ale honek.

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO

JUSTIZIA, LAN ETA GIZARTE
SEGURANTZA SAILA
DEPARTAMENTO DE JUSTICIA,
EMPLEO Y SEGURIDAD SOCIAL

eman ta zabal zazu

Universidad
del País Vasco

Euskal Herriko
Unibertsitatea